

Životní prostředí - hospodářský rozvoj

Odpady

Hlavní město Praha je původcem odpadů, tj. odpadů, které vznikají na území obce a mají původ v činnosti fyzických osob. Nakládání s komunálními odpady zabezpečuje město v souladu s podmínkami stanovenými zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.

Na konci roku 2007 bylo na území města cca **3 120 separačních stanovišť**. Všechna stanoviště mají nádobu pro sběr skla, papíru a plastů. U vybraných stanovišť je možnost třídění rozšířena ještě na nápojové kartony (cca 2 200 stanovišť) a čiré sklo (cca 540 stanovišť).

Součástí systému je i **11 sběrných dvorů**, kde občané mohou zdarma odkládat odpad (objemný, stavební, dřevěný, odpad z údržby zeleně, kovový, papír, sklo, plasty, nápojové kartony a nebezpečné složky komunálního odpadu) a v rámci zpětného odběru vyřazená elektrozařízení.

Mimo tento systém je provozováno 6 sběrných dvorů jednotlivými městskými částmi.

Nebezpečné složky komunálního odpadu jsou sbírány celkově na 23 stabilních sběrných nebezpečného odpadu.

Zároveň probíhá v Praze sběr nebezpečných složek komunálního odpadu mobilním sběrem. Praha zajišťuje svoz nepotřebných léčiv odevzdaných občany v lékárnách, tato služba je provozována u cca 280 lékáren.

Zbytkový komunální odpad je energeticky využíván ve spalovně komunálního odpadu v Praze Malešicích. Nevyužitelný zbytkový odpad je ukládán na skládku komunálního odpadu v Praze Ďáblicích.

Zdroj: Odbor ochrany prostředí MHMP

Ovzduší

Hlavní město Praha patří z hlediska znečištění ovzduší dlouhodobě mezi nejvíce zatížené oblasti v České republice. Přestože se zde produkce některých znečišťujících látek v posledních letech značně snížila, zůstává kvalita ovzduší jedním z největších problémů životního prostředí Prahy. Kvalita ovzduší je na území hl. města Prahy monitorována. Do pražského monitorovacího systému je zahrnuto 15 stanic AIM, z tohoto systému 13 stanic slouží zároveň jako podklad pro vyhodnocování aktuálního stavu kvality ovzduší v rámci Smogového regulačního systému. Na provoz pěti stanic AIM vynakládá město ročně cca 2,1 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí ČR zařadilo území hl. města Prahy mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Podle Věstníku MŽP dochází k překračování hodnot denních imisních limitů suspendovaných částic PM10 na 97,9 % území města U průměrných ročních koncentrací PM10 se jedná o 4,1 % území. K překračování ročních imisních limitů dochází také u oxidů dusíku (NO₂), a to až na 13,7 % území.

Za zhoršenou kvalitou ovzduší stojí především vysoká intenzita automobilové dopravy v husté síti komunikací.

***Vysvětlivky:** PM10 – Jedná se o tuhé znečišťující látky (prachové částice) o velikosti 10 µm. Suspendované částice představují složitou směs organických a anorganických látek. Jedná se o hrubé částice s aerodynamickým průměrem menším než 10 µm. Menší částičky obsahují sekundárně vytvořené aerosoly (vzniklé kondenzací plynných složek), částice ze spalování a znovu zkondenzované organické či kovové páry. Větší částice obvykle obsahují materiál zemského povrchu a zvířený prach ze silnic a průmyslových závodů.

Zdroj: Odbor ochrany prostředí MHMP

Voda

Hlavní město Praha se nachází v rozšířené části údolí největší české řeky Vltavy, která tvoří její osu. Na svém pražském úseku přijímá Vltava jediný větší přítok – řeku Berouнку, dále do ní vtéká celkem 381 km drobných vodních toků (z toho je ve správě hl. m. Prahy 224 km, dalšími správci jsou: Povodí Vltavy, Povodí Labe a Zemědělská vodohospodářská správa). Na území Prahy se dále nachází 177 rybníků o celkové ploše

2011 ha. Z toho 57 v majetku hl. m. Prahy, 37 v majetku Městských částí a 83 rybníků – ostatní vlastníci. K nejvýznamnějším vodním dílům patří VD Hostivař (34,9 ha), VD Džbán (12,6 ha), VD Jiviny (9 ha), Velký Počernický rybník (19,6 ha). V Praze je 34 retenčních nádrží a suchých poldrů z toho 24 v majetku hl. m. Prahy o celkové ploše 295 ha.

Vodní toky a vodní plochy v roce 2007

Kvalita vody v potocích: celkem hodnoceno 15 potoků (celková délka sledovaných potoků je 96 km) při ústí do Vltavy, z toho 3 hodnoceny jako velmi znečištěná voda, 5 jako silně znečištěná a 7 jako znečištěná.

Údržba vodních toků a revitalizace potoků a vodních ploch v majetku HMP: celkové investice 107 mil. Kč, větší akce hrazeny z fondů EU – JPD 2 (odbahnění Kyjského rybníka, revitalizace retenční nádrže Černý Most a revitalizace Rokytky v rámci retenční nádrže Čihadla), ostatní z rozpočtu HMP.

Vybrané realizované projekty v rámci dlouhodobého projektu „Obnova a revitalizace pražských vodních nádrží“: odbahnění rybníka Strnad, oprava RN Háje, oprava rybníka Kančík, oprava nádrže N3 Stodůlky.

Revitalizace vodních toků: úprava Větveného potoka, revitalizace Kruteckého potoka, oprava koryta Báňského potoka, revitalizace Botiče u Folimanky.

Zásobování pitnou vodou

Veřejná vodovodní síť v hl. m. Praze a k ní příslušející úpravný pitné vody jsou ve správě akciové společnosti Pražská vodohospodářská společnost a.s., provozovatelem pražského vodovodního systému je akciová společnost Pražské vodovody a kanalizace a.s., poměrně malý rozsah veřejné vodovodní sítě provozují další provozovatelé např. 1. Vodohospodářská společnost, spol. s r.o., AQUACONSULT, s.r.o., Česká správa letišť, s.p., HYDRIA, spol. s r.o., Pražská teplárenská, a.s.

Úpravny vod

Vodárna v Praze–Podolí vyrobila celkem 1 470 167 m³ pitné vody, což představuje necelé 1,1 % z celkového objemu výroby vody. Vodárna v Podolí je využívána jako rezervní zdroj a je v měsíčním provozu jedenkrát za rok.

Vodárna v Káraném se nachází na soutoku Jizery s Labem a byla uvedena do provozu v r. 1914. Její max. kapacita je cca 1900 l/s a je jedinou ze 3 výroben pitné vody pro Prahu, jejíž část produkce je z podzemních zdrojů. Předností vody je její výborná kvalita, nevýhodou je závislost na klimatických podmínkách a energetická náročnost čerpání vody do Prahy (délka jednoho ze 3 řádů je 23 km).

V roce 2007 bylo ve vodárně vyrobeno celkem 31 750 126 m³ pitné vody (v součtu ze zdrojů klasických a z umělé infiltrace (tj. 24,6 % z celkové výroby vody), což je stejný podíl na celkové výrobě jako v předcházejících letech.

Vodárna Želivka je kapacitně nejvýznamnějším a nejmodernějším zdrojem pitné vody pro hl. m. Prahu a část středních Čech. Do provozu byla uvedena v r. 1972 a její max. výkon je cca 7000 l/s (z důvodů klesající spotřeby je však využíván přibližně na polovinu). K hlavním výhodám vodárny patří relativní stálost kvality surové vody, značná kapacita zdroje a nízká energetická náročnost způsobu dopravy vody do Prahy. Celkem zde bylo v roce 2007 upraveno 94 831 291 m³ pitné vody, což představuje 73,4 % z celkového objemu.

Distribuce vody na území hl. m. Prahy je složitou konfigurací terénu technicky velmi náročná. Počet havárií na vodovodních řadech a přípojkách bez armatur a ostatních v roce 2007 činil 2 603. Kvalita vody je hodnocena dle platné legislativní úpravy v souladu s požadavky EU na pitnou vodu dle vyhlášky MZ 252/2004 Sb, . kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, která je prováděcí vyhláškou k zákonu č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Výroba a užití pitné vody

	2007
Objem vyrobené pitné vody (mil. m ³)	129,1
Počet obyvatel zásobených vodou z veř. vodovodů (tis. obyvatel)	1 192,8
Ztráty vody ve vodovodních sítích (%)	21,4

Odpadní vody

Centrální kanalizační síť v hlavním městě Praze byla vybudována jako jednotná ke společnému odvádění splaškových i dešťových vod jednotným trubním systémem. Nově budovaná sídliště na okrajích Prahy však mají kanalizační systém oddílný. Sídlíšní splaškové sítě jsou napojeny na kmenové stoky jednotné sítě a odváděny jsou převážně do Ústřední čistírny odpadních vod Praha (dále jen ÚČOV) na Císařském ostrově. Kromě ÚČOV je na území hl. m. Prahy ještě 23 pobočných čistíren, které zpracovávají odpadní vody z okrajových částí hlavního města Prahy. Na veřejnou síť zakončenou čistírnou odpadních vod je napojeno 1 160 tis. obyvatel Prahy, což představuje okolo 99 % veškerého obyvatelstva. Přestože ÚČOV prošla intenzifikací, nevyhovuje zpřísnujícím se požadavkům na vypouštění zbytkového znečištění v odpadních vodách do vod povrchových především v ukazatelích dusíku a fosforu. Proto vodoprávní úřad udělil povolení pro vypouštění odpadních vod do vod povrchových pouze do 31. 12. 2010. V roce 2007 bylo vyčištěno 114 455 tis. m³ odpadních vod na ÚČOV, celkem pak v Praze 121 102 tis. m³ odpadních vod. Veřejná kanalizační síť v hlavním městě a k ní příslušející čistírny odpadních vod jsou ve správě akciové společnosti Pražské vodovody a kanalizace a.s. Provozovatelem je pak společnost Pražské vodovody a kanalizace a.s., poměrně malou část provozují další provozovatelé jako je 1. vodohospodářská společnost s.r.o.,

BMTO GROUP, s.r.o., CZ–Namar International, s.r.o., Česká správa letišť, s.p., FRAMAKA s.r.o., Ing. Hugo Turza, Ing. Jan Topol – TOPOLWATER, Vodohospodářská společnost Benešov, s.r.o.

Vypouštěné odpadní vody (mil. m³)

	2007
Odpadní vody vypouštěné do vodních toků	129,10
Odpadní vody vypouštěné do veřejných kanalizací	76,10
z toho: čištěné na ČOV (bez srážkových vod)	76,10
Odpadní vody čištěné na ČOV (vč. srážkových vod)	121,10

Obyvatelé napojení na veřejnou kanalizaci (tis. obyvatel)

	2007
Počet obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci	1189,0
z toho: napojených na veřejnou kanalizaci s koncovou ČOV	1189,0

Významné akce ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách ukončené v roce 2007

V roce 2007 byla zkolaudována ČOV Újezd nad Lesy. Po provedených intenzifikacích byly uvedeny do zkušebního provozu ČOV Březiněves, ČOV Kolovraty, ČOV Zbraslav a pokračoval zkušební provoz na ČOV Královice a ČOV Čertouzy. Na ÚČOV byla opravena vyhnívací nádrž VN 7 a manipulační nádrže 1 až 3. Započalo se s pracemi na kalovém potrubí smíšeného, vyhnílého a přebytečného kalu, předzahuštění přebytečného kalu a zastřešení manipulační nádrže č. 4, odstranění pěny z nátokové galerie aktivace, úpravách regenerační nádrže kalu, vyhnívací nádrže kalu 1 – 6 a strojovny vyhnívacích nádrží a míchání 2 stupňů vyhnívacích nádrží, dále zastřešení objektů čerpacích stanic horního a spodního horizontu a vybudování průmyslového rozvodu bioplynu. Zahájeny byly práce na II. etapě intenzifikace ČOV Letiště-jih.

Zdroj: Odbor ochrany prostředí MHMP

Chráněná příroda

Na území hlavního města Prahy je zajištěna legislativní ochrana **88 maloplošných zvláště chráněných území**, která jsou vyhlášena za přírodní památku nebo přírodní rezervaci. Do těchto zvláště chráněných území je zahrnuto také **7 národních přírodních památek**. Na území hlavního města je zřízeno **11 přírodních parků**. Současně je provedena registrace **20 významných krajinných prvků**, zejména botanicky cenných. Více jak **160 stromů** požívá ochranu jakožto **stromy památné**.

V rámci vytvoření soustavy Natura 2000 je vládním nařízením schváleno na území města **8 evropsky významných lokalit**. Náklady hlavního města Prahy vynaložené v roce 2007 na údržbu a zakládání prvků územního systému ekologické stability krajiny činily **1 046 000 Kč**, péče o zvláště chráněná území a významné krajinné prvky si vyžádala **7 277 000 Kč**.

Zdroj: Odbor ochrany prostředí MHMP

Lesy

Na území hlavního města Prahy leží 4 900 ha lesních pozemků. Všechny lesy na území hl. m. Prahy jsou zařazeny do kategorie lesů zvláštního určení jako lesy příměstské a další lesy se zvýšenou

rekreační funkcí (§ 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění). Na základě územně analytických podkladů bylo zjištěno na území Prahy 5 212 ha pozemků určených k plnění funkcí lesa, což je 11% celkové výměry města. Celorepublikový průměr je 33 %, lesnatost na území Prahy je podprůměrná.

Zdroj: Odbor ochrany prostředí MHMP

Vlastnická struktura lesů:

- cca 2 640 ha v majetku hl. m. Prahy a správě OOP MHMP
- cca 1 700 ha v majetku státu a správě LS Mělník, LZ Konopiště a LS Nižbor
- cca 560 ha v majetku fyzických a právnických osob v průměrné velikosti do 1 ha Lesa.

Územní plán ve svých návrhových plochách navyšuje lesní porosty o necelá 2% na 6 327 ha.

Schválením změn ÚHMP podaných ve vlně 06 (v r. 2006, 2007) by byly lesní porosty navýšeny ještě o 373 ha. Tím by byla dosažena lesnatost 13,5 %.

Zdroj: Odbor životního prostředí MHMP, ÚRM HMP

Zemědělský půdní fond

Zemědělská půda mimo zastavěné území tvoří cca 42,1% celkové výměry města (údaj k r. 2005). To představuje cca 15 000 ha, z toho cca 12 800 ha tvoří orná půda. Podíl půdy I. a II. třídy ochrany činí 51,9%. Celkový nárůst záborů ZPF pro zastavitelné plochy činí 259,09 ha, z toho 220,45 ha tvoří půdy I. a II. třídy ochrany.

Z této sumy však významnou část (149,0 ha, celé v I. a II. třídě ochrany) představuje realizace jediné změny č. 1405 v Horních Počernicích, lokalita D11 – Náchodská. Celkový nárůst záborů ZPF pro zeleň činí 420,44 ha, z toho 156,46 ha v I. a II. třídě ochrany. Významnou část představuje realizace tzv. „zeleného pásu“ kolem Prahy – 154,04 ha, z toho 21,41 ha v I. a II. třídě ochrany.

Záměrem změnit 373 ha půdy na lesy by se do určité míry naplňovala i myšlenka realizace „zeleného pásu“ kolem Prahy. Zalesnění je navrženo především v ekologicky labilní krajině v k.ú. Březiněves, Čakovice, Běchovice a Benice.

Zdroj: ÚRM HMP